

För en kulturhistoriker är det av stort intresse att kunna få inblickar i livsföringen under medeltiden. Särskilt på lokal nivå är den svår att dokumentera på grund av fragmentariskt källmaterial. Även om *Summala* inte beskriver praxis utan idéer och föreskrifter, så ger den ändå en uppfattning om vad som kunnat ske ute i socknarna vid kontakterna mellan prästen och församlingsborna. Det kunde ha varit värdefullt med illustrationer från bl.a. medeltida kyrkomålningar i Fallberg Sundmarks bok, i likhet med vad som förekom i hennes doktorsavhandling 2008. Nu får läsaren nöja sig enbart med omslagsbilden från Öja kyrka på Gotland. Författarens undersökning är totalt sett grundligt genomförd och kan rekommenderas för alla medeltidsintresserade.

Anders Gustavsson, Oslo universitet/Henån

Krigets barn. I Finland – till Sverige.
Nelli Laitinen & Pia Lindholm (red.).
Svenska litteratursällskapet i Finland/
Bokförlaget Atlantis, Helsingfors/
Stockholm 2014. 111 s., ill. ISBN 978-
951-583-276-4 / 978-91-7353-695-0.

Det är 70 år sedan andra världskriget tog slut, men fortfarande krigas det i länder som inte ligger alltför långt borta sett från vår horisont.

Svenska litteratursällskapet i Finland har gett ut en liten bok, som egentligen är tänkt för skolbarn, för att påminna om hur finländska barn upplevde kriget. Det är en bra påminnelse även för vuxna, som kanske inte känner något av de 70000 barn som av sina föräldrar skickades till Sverige och Danmark för att undkomma framför allt de sovjetiska bombarna som släpptes över Helsingfors.

Tanken var att barnen bara skulle vara här en kort tid i säkerhet; många reste hem, men återkom år efter år. Många blev kvar för gott och säkert har många av oss lite äldre känt några av dessa finska krigsbarn.

Boken utgörs av brev och anteckningar som barnen skrev medan de var i Sverige.

Krigen pågick 1939–1945. Sovjetunionen angrep Finland i november 1939, det s.k. vinterkriget. 1941 bröt det s.k. fortsättningskriget ut. Tyskland stred mot Sovjetunionen i samarbete med Finland, som de lämnade 1945.

Svenska, danska och estniska soldater deltog som frivilliga på den finländska sidan.

Några av de områden Finland förlorade till Sovjetunionen har man senare fått tillbaka, men inte alla.

Visst känner vi alla till detta, men med tanke på hur omvärlden ser ut kanske det inte skadar med en påminnelse.

Margareta Tellenbach, Bjärred